

МЭДЭЭЛЭЛ ХАРИУЦАГЧИЙН ЗАХИАЛГААР ХИЙГДСЭН СУДАЛГАА, ШИНЖИЛГЭЭНИЙ АЖЛЫН ТАЙЛАН

Худалдан авах ажиллагааны мэдээллийг нийтэд оновчтой, хүртээмжтэй түгээх нь иргэд төрийн худалдан авах ажиллагаанд оролцох, хяналт тавихад дэмжлэг болдог. Хуульд зааснаар сум, дүүргийн төсвийн хүрээнд худалдан авах хорин сая хүртэлх төгрөгийн өртөгтэй бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах ажиллагааг олон нийтийн оролцоотойгоор зохион байгуулж болно. Олон нийтийн оролцоотой худалдан авах ажиллагаанд тухайн орон нутгийн иргэдийн төлөөллийг оролцуулан сонгон шалгаруулалт явуулах бөгөөд тухайн төсөл, арга хэмжээний шалгаруулалт, хэрэгжилт, гүйцэтгэлд орон нутгийн иргэдийг өргөнөөр оролцуулах зарчмыг баримтална.

“Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай” хуулийн 1 дүгээр зүйлийн 1.1-д заасан “Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах ажиллагааг төлөвлөх, зохион байгуулах, тайлагнах уг ажиллагаанд хяналт тавих гомдол гаргаж шийдвэрлүүлэх хуулийг зөрчигчдөд хариуцлага хүлээлгэхтэй холбогдон үүсэх харилцаа уг хуулиар зохицуулна.

Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авахад энэ хуулийг дагаж мөрдөх бөгөөд гадаад зээл тусламжийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах ажиллагааны журмыг Монгол Улсын олон улсын гэрээнд өөрөөр заагаагүй бол энэ хуулийг дагаж мөрдөнө. Энэ хуулийн 3 дугаар зүйл 3.1, 3.2, заалт.

Хуулийн 2 дугаар зүйлийн 2.2-т заасан Монгол Улсын олон улсын гэрээнд энэ хуульд зааснаас өөрөөр заасан бол олон улсын гэрээний заалтыг дагаж мөрдөнө.

Зөвхөн энэ хуульд заасан журмын дагуу тендер шалгаруулалтад гадаадын этгээд оролцох эрхтэй. ТБОНӨХБАҮХАТ хуулийн 9 дүгээр зүйлийн 9.2-т заасан төсөвт өртөг бүхий бараа, ажил, үйлчилгээний тендер шалгаруулалтад гадаадын этгээд оролцохыг хориглож үл болно гэж заасан байна. Энэ хуулийн 9.2-т заасан төсөвт өртгөөс доош бараа, ажил, үйлчилгээний тендер шалгаруулалтад гадаадын этгээдийг оролцуулж үл болно.

Захиалагч тендерийн урилгыг үндэсний хэмжээний өдөр тутмын сонин, хэвлэл мэдээллийн бусад хэлбэрээр нийтэд зарлан мэдээлнэ. Захиалагч тендер шалгаруулалтын тухай дэлгэрэнгүй мэдээллийг ил тод, нээлттэй зарлах бөгөөд сонирхсон этгээдэд саадгүй олгоно.

Захиалагч болон Худалдан авах ажиллагааны мэргэжлийн байгууллага хамаарах бөгөөд худалдан авах ажиллагааг энэ хуульд заасан 45 дугаар зүйлийн 45.1-д Улсын болон орон нутгийн төсвөөс хөрөнгө оруулалтаас бусад зардалд хуваарилсан хөрөнгө, бусад эх үүсвэр, түүнчлэн өөрийн хөрөнгөөр санхүүжигдэх бараа, ажил, үйлчилгээг журмын дагуу зохион байгуулна. Захиалагч нь ТБОНӨХБАҮХТ хуулийн 45.2.1, 45.2.2 заалт болон худалдан авах ажиллагааны мэргэжлийн байгууллага нь энэ хуулийн 45.2, 45.3-т зааснаас бусад болон энэ хуулийн 45.5-д заасан улсын болон бүс нутгийн чанартай бараа, ажил, үйлчилгээний хувьд захиалагч байна.

ТБОНӨХБАҮХАТ-хуулийн 53 дугаар зүйлийн 53.1-д заасан Худалдан авах ажиллагааны мэргэжлийн байгууллага нь энэ хуулиар эрх олгосон худалдан авах ажиллагааг зохион байгуулах, хэрэгжүүлэх үүрэг бүхий Засгийн газрын хэрэгжүүлэгч агентлаг байна. Төрийн өмчийн бодлого, зохицуулалтын газрын үйл ажиллагааны чиглэл нь Худалдан авах ажиллагааны бодлого, хөтөлбөрийн төсөл боловсруулах, худалдан авах ажиллагааны тогтолцоо, хууль, эрх зүйн орчныг боловсронгуй болгох санал оруулах, хэрэгжилтийг хангаж, олон нийтэд ил тод, өрсөлдөх тэгш боломжтой, хариуцлагатай, шуурхай байдлаар төлөвлөх, зохион байгуулах, хэрэгжүүлэх, тайлагнаж, мэдээллийн ил тод байдлыг бий болгож худалдан авах ажиллагаанд оролцогчдыг мэдээллээр хангах, орон нутгийн нэгжийн үйл ажиллагааг мэргэжил арга зүйн зөвлөгөөгөөр хангах, Худалдан авах ажиллагааны талаар иргэд, олон нийтээс гарсан санал хүсэлтийг шуурхай хүлээн авч шийдвэрлэх болон худалдан авах ажиллагааг зохион байгуулна.

Худалдан авах ажиллагаанд төсвийн тухай хуулийн 15 дугаар зүйлд заасан төвлөрүүлэн захирагч нь холбогдох төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн зөвшөөрснөөр харъяа байгууллагын төсвийн хүрээнд худалдан авах нэг төрлийн бараа, ажил, үйлчилгээг нэгтгэн сум, дүүргийн төсвийн хүрээнд хорин сая хүртэлх төгрөгийн өртөгтэй худалдан авах ажиллагааг олон нийтийн оролцоотойгоор зохион байгуулж болно. Уг ажиллагааг олон нийтийн оролцоотой худалдан авах ажиллагааны журмаар зохицуулах бөгөөд Иргэний хуулийн шаардлага хангасан хамтран ажиллах гэрээний үндсэн дээр байгуулагдсан иргэдийн бүлэг байна.

Үнэлгээний хорооны үйл ажиллагаа:

Үнэлгээний хороог захиалагч, ЗДТГ-ын даргын шийдвэрээр байгуулж ажиллах нөхцөл бололцоогоор хангах, үнэлгээний хорооны зохион байгуулалт, үйл ажиллагаа, урамшууллыг зохицуулах журмаар хяналт тавьж ажиллана. Хуулийн 47.2 дахь хэсэгт заасны дагуу байнгын бус ажиллагаатай байх бөгөөд худалдан авах ажиллагааг тухайн захиалагчийн өмнө хариуцан, худалдан авах ажиллагааны журмыг сонгох,

тендерийн баримт бичиг боловсруулах, тендерийн урилга зарлах, тендер хүлээж авах, нээх, тендерийн үнэлгээ хийх, үнэлгээ хийхэд зайлшгүй шаардлагатай мэдээллийг олж авах, үнэлгээний дүгнэлт гаргах, гэрээ байгуулах эрх олгох тухай зөвлөмж захиалагчид өгөх, тухайн тендер шалгаруулалтын хавтаст хэрэг бүрдүүлэх, гэрээ байгуулахад арга зүйн туслалцаа үзүүлэх үүрэгтэй. Захиалагч болон Үнэлгээний хороо нь “Үнэлгээний хорооны зохион байгуулалт, үйл ажиллагаа, урамшууллыг зохицуулах журмыг” мөрдөж ажиллана Худалдан авах ажиллагааны ил тод байдлыг хангах зорилгоор үнэлгээний хороонд доорх төлөөллийг оролцуулна. Хуулийн 47.3-т зааснаар үнэлгээний хорооны бүрэлдэхүүнд орсон албан тушаалтан 47.3.1-47.6, хүртэлх заалтын шаардлага хангасан байна. Тухайн салбарын мэргэжлийн холбоодын төлөөлөл, хувийн хэвшлийн эсхүл төрийн бус байгууллагын хоёроос доошгүй төлөөлөгч, орон нутагт тухайн иргэдийн төлөөлөгчийн хурлаас томилсон иргэн, Засаг даргын тамгын газрын ажилтан байна. Үнэлгээний хороонд ажилласан салбарын бус буюу мэргэжлийн төрийн бус байгууллага, хувийн хэвшлийн төлөөлөлд ажилласан цагийг нь харгалзан урамшуулал олгож болно. Тендерийн үнэлгээний хороо нь Сангийн сайдын 2012 оны 09 дүгээр сарын 28-ны өдрийн 194-р тушаалаар батлагдсан “Тендерийн үнэлгээний заавар”-ыг мөрдлөг болгон үнэлгээ хийнэ.